

Egy térség gondjai

1. Nehéz az érdekeket egyeztetni

Ruzsa, Öttömös és Pusztamérges négy termelőszövetkezete második esztendője igyekszik szorosabban fűzni kapcsolatait. Nagyjából hasonló adottságokkal, de részben eltérő termelési szerkezettel rendelkeznek a négy gazdaság. Az már az egyes térszerek történetéből lenne csak elemezhető, hol, miért alakult úgy a gazdálkodás, ahogyan alakult. Pusztamérges és Öttömösön szőlő és gyümölcs hivatott a megélhetést biztosító jövedelmet kiszívni a homokból, a ruzsai Napsugár Tsz paradicsommal próbálkozik, a Népszabadság Tsz-ben van egyedül jelentősebb állattenyésztő ágazat.

A termelési körzet megalkalulásakor csak olyan célokat tűzhetnek maguk elé, amelyek ezekből az adottságokból következnek. Leggyorsabban a különböző szolgáltatások árának egyezésítését, a közös alkatrészbeszerzést lehetett volna megoldani. A körzeten belüli szakosodás koncepciója azt célozza, ki-ki szerezzék be saját legfejlettebb ágazatának komplex gépparkját, és ezeket szolgáltatás formájában bocsássa a többiek rendelkezésére. A távlati tervekben pedig közös beruházások, illetve közös pénzből egyedi fejlesztések szerepeltek.

Sok a gond az együttműködésben. Ha nagyító alá vesszük a népgazdaságnak ezt az aprócska szeletét, úgy látjuk, mindenki saját gazdasága, ágazata javára cselekszik, vagy éppen nem cselekszik. S a sokféle egyéni és csoportos érdekek, amik a gazdaságszelet egyik képviselője valós szorításként, a másik esetleg fikcióként, a harmadik a fölöttes szervek direktívájaként érkezik.

Nehéz előrejutni a leggyorsabbra tűnő kérdésben is.

Gyuris Dezső, a ruzsai Népszabadság Tsz elnöke, a termelési körzet jelenlegi ügyvezetője:

— Elhatároztuk, egységsítjük a háztáji szolgáltatások árait. A négy gazdaság egy hektárra jutó szűkített önköltségének átlagát akarjuk alapul venni. Így, aki olcsóbban végzi a munkát, jobban jár.

— Aki meg drágább, azt nyilván az önköltség csökkentésére ösztönözte volna ez a rendszer.

— De nem fogadták el, mondván, így ők ráfizetnek. Maradt minden a régi. Annyit értünk el, hogy az egymásnak végzett aratási munkák árát meghatároztuk, ezt be is tartottuk az idén.

Lipták László, a ruzsai Napsugár Tsz elnöke:

— Négy anyagbeszerző négy külön autón járja az országot. Ha csak a főlegesen elfűtött benzint számítjuk, az is jelentős összeg. És ugyanezt egy ember, egy kocsi is megtehetné. Csak az a kérdés, melyik térsz. embere. Ameddig ilyen alkatrészhány van, nehéz ezt eldönteni. A négy térsz. kellene valamilyen kurrens alkatrészből egy-egy darab. De a beszerző csak egyet kap. Világos, hogy a saját térsz.ének adja. Mindenki jobban szereti, ha a saját embere megy.

Vécsernyés Ferenc, a pusztamérgesi Rizling Tsz elnöke:

— Az anyagbeszerzők is prűskölnék ettől az újtástól. Úgy okoskodnak, ha négyük munkáját egy is el tudja látni, valamelyik három előbb-utóbb fölöslegessé válik. Azért sem szeretnek itthon maradni, mert van ügyes-bajos dolguk Pesten, erre-arra, amit a térsz. benzinjével elintézhetnek.

Gyuris Dezső:

— Egyik ember ügyesebb, mint a másik. Másutt vannak kapcsolatai. A hiánygazdálkodás pedig néha elkeszeszt bürokráciát termel. Az egyik MEGEV-raktárból hazaküldték az anyagbeszerzőket, hogy vigyen igazolást az elnöktől, főagronómustól, valóban bízát akarunk hordani az IFA-val, aminek az alkatrészt kérte. Négy száz kilométert autózott csak emiatt. Mikor visszaért, akkor meg azt mondták, már elfogyott. Rámenős volt az emberünk, addig veszekedett, míg kiderült, mégiscsak van alkatrész. Az árak is változnak, más áron számláz az AUTÓKER, máson az AGROKER, nem mindegy, honnan vásárolunk. Egyébként a műszakiak segíthetnek egymásnak, ha van raktár, alkatrészt is adunk. Igaz, a ritkán kaphatókat csak kölcsönbe, főjön másnak a feje, honnan szerzi be. A komolyabb alkatrészbeszerzéseket Öttömös vállalta, de nem sok eredmény látszik egyelőre.

Husza József, az öttömösi Magyar László Tsz elnöke:

— Mi mindig telefonálunk, ha indul az anyagbeszerzőnk, jöjjenek át, vagy

menjenek vele, de nemigen jönnek.

Gyuris Dezső:

— A Bábolna típusú szárítót az első közös beruházásunk. Kicsit merészen úgy terveztük, már az idei kukoricatermést ebben szárítjuk meg. Ebből nem lesz semmi. Csúszott a tervezés, a kiviteli engedély, az AGROBER-rej az áráról alku-dunk. A szerelőmunkát a ráckevei Aranykálász Tsz. makói lakatosrészege végzi. Ők most kitalálták, a munka egy része szabadidős kategóriába tartozik. 80-80 forintos rezsióraber helyett 198-at kérnek. A munkát azért elkezdtek, év vége felé üzembe helyezhetjük a szárítót.

— **Hogyan fedezik a költségeket?**

— A Népszabadság Tsz. fizeti a költségek felét, Pusztamérges negyedét. Öttömös először habozott, aztán ők is úgy döntöttek, beszállnak egymillióval. A Napsugár Tsz-nek van egy kis saját szárítója, azzal még elboldogulnak egy-két évig. Azután szolgáltatás formájában nekik is száríthat majd a közös berendezés.

Tanács István (Folytatjuk.)

Elhunyt Törőcsik István

Hetvennégy éves korában elhunyt Törőcsik István, a munkásmozgalom régi harcosa, volt BM-dolgozó, nyugdíjas, akit a Szocialista Hazáért Erdemrenddel, a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremmel, a Szolgálati Erdeméremmel, Kiváló Szolgálatért Erdeméremmel, a Közbiztonsági Érem bronz és ezüst fokozatával tüntettek ki. A munkásmozgalomban 1936-tól vett részt, ettől kezdődött párttagságának kelte is. A BM szolgálatába 1944 októberében lépett el nyugdíjazásáért látta el a szolgálatát, Szegedre költözése után a móravárosi pártalapszervezetben tevékenykedett. Temetése szeptember 3-án 11 órakor lesz a nagyszénási temetőben.

MSZMP Szeged városi bizottsága

Radiológus-kongresszus Pécsen

Pécsen ülésezik a X. magyar radiológuskongresszus, amely a röntgenvizsgálat és a sugárkezelés új módszereit vitatja meg. Az orvostudományi egyetem hétfőn megnyitotta a tanácskozáson mintegy négyszáz orvos vesz részt, tíz országból érkeztek külföldi vendégek.

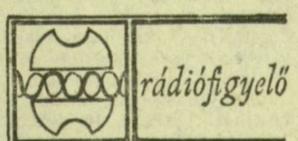
A jubileumi kongresszus alkalmából a magyar radiológus társaság díszlevelet adományozott **Bozóky László** akadémikusnak, az Országos Onkológiai Intézet igazgatójának négy évtizedes munkássága és a magyar radiológia fejlesztéséhez való kiemelkedő hozzájárulása elismerésül. A diplomát **dr. Zsebők Zoltán**

professzor, a társaság elnöke adta át.

A tudományos ülésen — két szekcióban — összesen százharminc előadás hangzik el a röntgendiagnosztika és a sugárterápia témaköréből. A radiológusok különösen nagy figyelmet szentelnek az úgynevezett artériás katétertechnika gyógyítás céljára való alkalmazásának. Az eljárás hazai bevezetésének egyik úttörője a Pécsi Orvostudományi Egyetem **dr. Kuhn Endre** professzor vezette radiológiai klinikája. A kongresszus hozzá kíván járulni ahhoz, hogy az új módszert széles körben alkalmazzák a magyar kórházakban és klinikákon.

Félműveltek figyelmébe

Ha valaki valamilyen közismertnek tartható név vagy esemény hallatán eképpen szólal meg: „olvastam valahol...” — akkor az illetőt némi szigorral bár, de joggal nevezhetjük félművelteknek. Emé állapotra leginkább az jellemző, hogy a félműveltek tudni s ismerni

illő dolgokról „hallottak már valamit harangozni”, illetéknéppen a jólétesültégek, a tájékozottság látszatán felül — még az ebből kinőtt műveltség illúzióját is tudják kelteni önmagukról. A félművelt ember „tudja”, hogy — úgymond — a második világháborúban Magyarország volt Hitler utolsó csatlósa. „Isméri” a magyar filmeket — mindet rossznak tartja —, mert látott öt év alatt kettőt. És így tovább. Félműveltek lenni sikk: ugyan kinek van ideje arra manapság, hogy alaposabban a delikvens felkészültsége mögé nézzon, ha az illetőnek van föllépése, svádája, igazi műveltséget mimelni képes talantuma?

iskolapéldája. Hiszen úgy ad „tömegkultúrát”, hogy a művelődést eszménynek fogja föl, a műveltséget pedig totálisnak. Igaz, a legutóbbi, múlt héten csütörtökön délután a Kossuth adón hallott műsor alapján, az akadémikusok közbevetnének: a jó négy évszázaddal ezelőtti Fráter György, mennyivel járulhat hozzá korunk emberének szellemi gazdagodásához, a huszadik századi műveltség-ideál félműveltek ellen hadakozó követelményéhez? Hiszen a hallgató ismerje, végtelenül alaposan — és igazán — a ma vagy legalábbis a közelmúlt jelenségeit, alakjait, eseményeit, sélhetően többre megy velük.

Kár, hogy fenti szemléletvallói egyvalamivel nem számolnak: aki a múltat, akár a negyedik századi történeti, rosszszíven leegyszerűsítve ismeri csupán, az jobb esetben saját korát is csak eképpen láthatja. Félműveltekben valóban jónéhány fehér folt akad, melyek ismerete az egyének fölöttébb kívánatos lenne. Am éppen Fráter Györgynek a huszadik században történt három-négyféle „beállítás” mutatja, mennyire szükség is van tisztázásra. Ahogyan legutóbb az *Olvastam valahol...*-ban **Sinkovics István** és **Bóna Gábor** történészekkel beszélgetve **Benda Kálmán** megkísérelte, egy évszázaddal ezelőtti politikusról medítálgatva. Vagy ahogyan például az a *Nemeskürty István* teszi (éppen Fráter Györgyöt a doni 2. magyar hadseregig), akinek nevét sajnos a beszélgetők a téma kapcsán meg sem említették, holott céljaik némely ponton ugyancsak azonosnak látszanak.

Olvastam valahol... — mondja tehát a félművelt. Am szerencsére ugyanezt mondja a rádió is, s talán egyszer azt is megérjük, hogy ma még egészen közeli korok bizonyos politikusaikról is ilyen műsort készíthet majd. Remélhetőleg négyszáz évvel korábban.

Domonkos László

Utóidény a Balatonon

A Balaton üdülővidékén hétfőn megkezdődött az utóidény. A déli parton még öt tóparti kemping látogatható Balatonföldváron. Balatonszemesen, Fonyód-Bélatelepen, Siófok-Sóstón és Zamárdiban. Szeptemberben nyitva tart még a gyógyfürdőjéről ismert igali kemping is. Az északi parton, a hűvös idő ellenére Balatonfüreden és Tihanyban népesek a táborok.

A kempingekben szeptember 1-től 20 százalékos kedvezményt adnak a terület-használati és a szállásdíjból. A nyaralótelepek motelleit és faházait szintén jelentős árkedvezményvel lehet bérebe venni.

Meghalt Ivánovics György

A Magyar Tudományos Akadémia, az Egészségügyi Minisztérium és a Szegedi Orvostudományi Egyetem mély fájdalommal tudatja, hogy **dr. Ivánovics György** nyugdíjas egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, 1980. szeptember 1-én, életének 76. évében, hosszú szenvedés után elhunyt.

Ivánovics György 1904. június 11-én született Budapesten. Orvosi diplomáját a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen szerezte 1928-ban. 1929-től 1937-ig a Szegedi Tudományegyetem Közegészségtani Intézetében, mint tanársegéd, 1937-1940-ig mint adjunktus dolgozott. A szegedi egyetem mikrobiológiai tanszékére 1943. november 15-én tanszékvezető egyetemi tanárrá nevezték ki. Az 1948/49. tanévben dékán, 1949/50. tanévben prodekáni tisztséget töltött be. Az MTA-nak 1946-tól levelező, majd 1955-től rendes tagja. Elnöke volt a Magyar Mikrobiológusok Társaságának és tagja a Tudományos Minősítő Bizottságnak, a Szegedi Akadémiai Bizottság vezetőségének, a Magyar Élettani Társaságnak, a Magyar Kémikusok Egyesületének, az Angol, a Kanadai és a Francia Mikrobiológiai Társaságnak. Éveken át töltötte be a Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat Csongrád megyei orvosi szakosztályának elnöki tisztségét. Kétszer — 1948-ban és 1952-ben — tüntették ki Kossuth-díjjal, háromszor kapott Munka Erdemrend kitüntetését (1954-ben ezüst, 1964-ben és 1971-ben arany fokozatot). Kitüntették a Semmelweis, Hetényi Géza, Jancsó Miklós Emlékéremmel is.

1934-ben Rockefeller-ösztöndíjjal az Amerikai Egyesült Államokban, 1954-ben Svédországban, 1960-ban ismét az Egyesült Államokban, 1965-ben Angliában tanulmányúton vett részt. A glasgowi egyetem 1972-ben díszdoktorrá avatta.

Ivánovics György professzor a hazai modern mikrobiológiai kutatások megteremtője, számos kutatót nevelt, iskolát alapított. Halálával mind a magyar tudományos életet, mind a felsőoktatást súlyos veszteség érte.

Végso búcsúztatására Szegeden, 1980. szeptember 12-én 11 órakor a szegedi egyetem központi épületének előcsarnokában kerül sor.

Gyorslista

A GÉPKOCSINYERMÉNY-BETÉTKÖNYVEK SORSOLÁSÁRÓL

Az Országos Takarékpénztár a gépkocsinyeremény-betétkönyvek 77. sorsolását augusztus 29-én Budapesten tartotta meg. A sorsolás azok a 10 000 és 5000 forintos betétkönyvek vettek részt, amelyeket 1980. április 30-ig váltottak és 1980. július 31-én még forgalomban voltak.

A budapesti és vidéki betétkönyvekre 989 darab gépkocsit sorsoltak. Az 5000 forintos betétkönyvekre 678 darab, a 10 000 forintos betétkönyvekre 311 darab gépkocsit jutott.

Az alábbiakban közöljük a Csongrád megyében váltott és július 31-én még érvényben levő, nyereménnyel kihúzott betétkönyvek számát és a nyereményt.

10 000 FORINT ÖSSZEGŰ BETÉTKÖNYVEK		
5 018 868 p	5 049 545 p	5 062 127 p
5 022 227 p	5 053 746 w1	5 066 449 l-1300
5 044 378 p	5 058 333 t	5 066 702 m
5000 FORINT ÖSSZEGŰ BETÉTKÖNYVEK		
5 546 303 p	5 652 004 w1	5 694 863 p
5 567 193 t	5 655 166 p	5 700 513 p
5 598 388 l-1500	5 655 559 w1	5 704 848 p
5 599 344 l-1300	5 668 872 p	5 706 275 l-1500
5 619 749 w1	5 679 525 w1	5 711 870 l-1500
5 632 038 p	5 680 138 w luxé	5 715 659 p
5 634 111 p	5 685 615 l-1500	5 718 378 t
5 636 490 w1	5 691 914 t	5 723 005 w1
	5 692 888 w luxé	

A jegyzékben szereplő rövidítések a következők: Lada 1500 = l-1500, Lada 1300 = l-1300, Wartburg de Luxe = w luxé, Wartburg Limousine = wl, Moszkvics 2140 = m, Polski FIAT 126 = p, Trabant Speciál = t.

A gyorslista közvetlenül a húzás után készült, ezért az esetleges számhibákért nem vállalunk felelősséget.

A sorsolás eredményének pontos adatait a szeptember 3-án megjelenő hivatalos nyereményjegyzék tartalmazza. A jegyzék megtekinthető az OTP-fiókokban, postahivatalokban és takarékszövetkezetekben.

A nyertes betétkönyveket vagy az azt helyettesítő „Igazolást” a betétkönyvet kiállító takarékpénztári fiókánál, postahivatalnál vagy takarékszövetkezetnél kell bemutatni.

Szociológiai tanácskozás Budapesen

Első alkalommal ülésezik hazánkban a Nemzetközi Szociológiai Társaság végrehajtó bizottsága a Magyar Tudományos Akadémia várbeli tanácstermében. Hétfőn kezdődött ötnapos ülésen a szociológia nemzetközi szakterületeiből álló testület — **Ulf Himmelstrand** svéd szociológus elnöklétével — többek között az 1982-ben Mexikóban sorra kerülő X. szociológiai világtudományos napirendjét tárgyalja meg.

A végrehajtó bizottság évenként ülésezik és két évvel ezelőtt választott sorai-ba először magyar szakembert, **Szalai Sándor** akadémikus személyében. Ez a tény, valamint az, hogy a végrehajtó bizottság most fővárosunkban ülésezik — miként megnyitó ülésen elhangzott — a magyar szociológiai kutatás nemzetközi elismerését jelenti.